

VESTI IZ SLOVENIJE

V Sloveniji pripravljajo volitve

Kampanja za parlamentarne volitve v Sloveniji, ki bodo 10. novembra, je v polnem teku in bo trajala uradno do polnoči, 8. na 9. novembra, se pravi do 24 ur pred volitvami. Na fotografiji uslužbenka volilne komisije pregleduje škatle, v katere bodo volilci spustili glasovnice. O tem, kako naj volijo državljani Slovenije, živeči v ZDA, sta obvestili na str. 15. Ni pač več veliko časa do volitev.

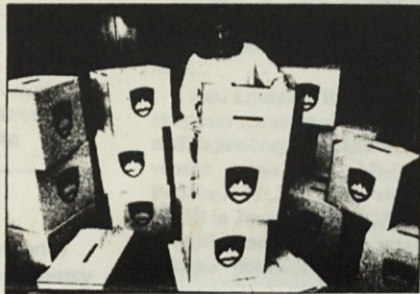
Uradnega sporazuma pomladnih strank pred volitvami menda ne bo — Miroslav Mozetič zapustil shod županov pomladnih strank

Ob vseh poskusih, da bi najmočnejše tkim. pomladne stranke sklenile sporazum glede sodelovanja že pred volitvami 10. novembra, se je rodilo bore malo. Največ, kar so dosegle doslej, je to, da obljubljajo sodelovanje le s takšno vlado, v kateri bodo imele večino.

Pretekli petek je bil v Novem mestu shod županov pomladnih strank, ki ga je pripravil tamkajšnji župan Franci Koncilija iz vrst SKD. Navzočih je bilo kakih 30 županov iz pomladnih strank, prišla sta tudi Janez Janša in Marjan Podobnik, SKD pa je zastopal podpredsednik Miroslav Mozetič. Ker pa so nekateri župani iz vrst Janšev SDS zelo močno napadli SKD, je Mozetič shod protestno zapustil. Rečeno je pač bilo npr., da naj bi se krščanski demokrati rajši združili z Liberalno demokracijo in Združeno listo kot pa z desnimi strankami. Mozetič je novinarjem rekel, da bo SKD šla v koalicijo z novimi pravimi demokratičnimi strankami, vendar šele po volitvah. Dodal je: »Če se ne bomo drenjali drug proti drugemu, bodo volivci našim strankam dali dovolj glasov, da bomo sestavili vlado.«

Italijanska politika napram Srednji in Vzhodni Evropi naj bi se peljala skozi Slovenijo — Gospodarski in politični interesi

Za včeraj je bil v Rimu napovedan sestanek zunanjih ministrov Slovenije, Italije in Madžarske. Italijanski premier Romano

Prodi je bil pretekli teden na obisku v Bonnu in je potrdil v pogovorih z novinarji, da bo Italija vodila svojevrsten »ostpolitik«, katerega namena bo povečati svoj gospodarski in politični vpliv v državah, ki izhajajo iz srednje in vzhodnoevropske komunistične preteklosti. Med temi državami je tudi Slovenija. Prodi se je med drugim pretekli teden sestal z Lojzetom Peterletom, kar je ob Peterletovem obisku Nemčije storil tudi kancler Helmut Kohl.

Glavni arhitekt zasuka italijanske zunanje politike proti vzhodu je baje Piero Fassino, podsekretar v zunanjem ministrstvu. Ta je bil pretekli teden v Mariboru in se srečal s slovenskim (Ignac Golob) in madžarskim kolegom. Med posledicami te novejšje politike naj bi bila italijanska podpora za vključevanje Slovenije v Evropsko zvezo in Nato. Italijanski vplivni milanski časnik *Corriere della Serra* je šel tako daleč, da je napovedal italijansko »sponzoriranje« Slovenije pri obeh organizacijah, torej EZ in Nato. Po svojem obisku v Nemčiji je Lojze Peterle dejal, da je slovensko članstvo pripravljena podpirati tudi ta država.

53 ameriških marincev na urjenju v Sloveniji

Pretekli teden je v Slovenijo pripotovala skupina 53 ameriških marincev, ki se bo urila skupaj s slovenskimi vojaki. Gore na Gorenjskem so kot nalašč za usposabljanje v visokogorskih razmerah, marinci bodo pridobili tudi alpinistično znanje, naučili pa se bodo tudi reševati ponesrečence na težko dostopnih terenih.

Gospodarske reforme v Sloveniji, ki državo in družbo usmerjajo proti tržnemu gospodarstvu, zahtevajo svoje cene. Zelo prizadeti v negativnem oziru so delavci in mnogi drugi zaposleni, tudi seveda tisti, ki službe oz. dela več nimajo. Pred tedni so Gospodarska zbornica Slovenije in delodajalci odpovedali splošno kolektivno pogodbo za gospodarstvo. Ta pogodba je delavcem zagotavljala določeno minimalno raven pravic. GZS in delodajalci zahtevajo novo pogodbo, ki bo znižala raven teh pravic, kar pa delavci, posebno tisti, združeni v Svobodnih sindikatih močno upirajo. Danes naj bi bila v Sloveniji splošna opozorilna stavka, sindikalni voditelji pa napovedujejo pričetek socialnih nemirov, zahtevajo pa resna pogajanja tako z GZS in delodajalci. Delavci oz. sindikati so zelo jezni med drugim na naglo rastočo razliko med plačami direktorjev podjetij in delavci (foto).

Iz Clevelanda in okolice

Štajersko martinovanje—

To soboto prireja Štajerski in prekmurski klub martinovanja v SND na St. Clairju. Za vstopnice: 731-5826 ali 261-5277.

Občni zbor—

Klub upokojencev Slovenije pristave vabi vse člane na občni zbor v sredo, 30. oktobra, na Slovenski pristavi. Dopis na str. 14.

Koncert Glasbene Matic—

Zbor Glasbena Matica vabi na svoj koncert, ki bo v soboto, 2. novembra, v SND na St. Clairju. Ob 5h pop. koktajlska ura, ob 6h večerja, nato pa koncert. Za vstopnice, pokličite 946-0002

Krofi—

Oldarno društvo fare Marije Vnebovzete ima prodajo krofov in peciva to soboto dop. od 9h dalje, v šolski dvorani. Pridite in kupite!

Vse vstopnice razprodane—

To nedeljo imajo graduanti oz. »alumni« svetovidske farne šole svojo letno prireditev. G. Ray Gobec nam sporoča, da so vse vstopnice že razprodane in jih ne bo na voljo pri vzhodu to nedeljo.

Belokranjsko martinovanje—

Vsakoletno martinovanje Belokranjskega kluba bo v soboto, 9. novembra, v SND na St. Clairju. Belokranjci vas lepo vabijo, da se jim ta vedno vesel večer pridružite. Za rezervacijo vstopnic, pokličite ali 289-0843 ali 481-3308.

Zahvaljujeta—

»Podpisana Anton in Cecilija Žakelj za iskreno zahvaljujemo vsem za čestitke, ki so nama jih poslali ob priliki obletnice najine poroke, pa se jim nisva mogla zahvaliti osebno ali pismeno. Bog Vam ti-sočkrat povrni!

Anton in Cecilija Žakelj»

Premинуl v Coloradu—

V Colorado Springs, Coloradu, je v soboto, 19. oktobra, nenadno umrl g. Boris Resan, mož Kristine roj. Sever. Bil je dolgoletni naročnik Ameriške Domovine. R.I.P.

Novi grobovi

Victor H. Virant

Dne 19. oktobra je na svojem domu v Sheffield Lakeu za posledicami srčne kapi umrl 69 let stari Victor H. Virant, rojen v Lorainu, vdovec po l. 1989 umrli Mary Alice, oče Jerryja in Denise Wittcop, 1-krat stari oče, zanj žalujeta tudi brat in polbrat, veteran 2. svetovne vojne, zaposlen do svoje upokojitve več let pri Ironworkers Local 17 v Clevelandu. Pogreb je bil včeraj.

Prehod na zimski čas—

Konec tega tedna preidemo na standardni ali zimski čas. Predno greste v soboto spat, pomaknite kazalce na vaših urah za eno uro nazaj.

Srečanje s Clintonom—

Pretekli terek je bil predsednik Clinton v Detroitu, kjer je imel govor o zunanji politiki. Posebno povabilo na ta govor je prejel častni konzul Slovenije v našem mestu dr. Karl B. Bonutti. Sedel je v prvi vrsti z manjšo skupino drugih povabljenih. Predsednik je le-te pozdravil in se z vsakim zadržal v krajšem pomenku. Dr. Bonuttiju je rekel, da je želel letos tudi Slovenijo obiskati, a ni našel prave priložnosti. V svojem detroitskem govoru je Clinton podprl razširitev Nata, ni pa omenil nobene države srednje in vzhodne Evrope, ki naj bi postala nova članica. V odgovoru na Clintonov govor je njegov tekmelec Bob Dole rekel, da podpira kot prve nove članice Poljsko, Češko in Madžarsko. Tudi Clintonova vlada je že izrazila podporo za le-te, še vedno pa razmišlja tudi o možni vključitvi v prednostno kategorijo Slovenije in Romunije.

Zahvaljuje se—

»Družina Mirota Celestina se lepo zahvaljuje sorodnikom, prijateljem in znancem za darovane sv. maše, molitve, obiske v bolnici, darila, cvetlice in številne kartice za bolnega Mirota. Pretekli teden se je srečno vrnil domov, kjer počasi okreva.«

Kandidirajo—

Ameriške volitve bodo že v torek, 5. novembra. Med kandidati je tudi nekaj slovensko ameriških. Za sodnika v okraju Cuyahoga kandidirata Ronald Suster in Lynn Arko Kelley, za ohijsko zakonodajo pa Edward Jerse in Gary Suhadolnik. V Minnesoti ponovno kandidira kong. James Oberstar, v Iowi pa zvezni sen. Tom Harkin. Oberstar bo baje z lahkoto zmagal, Harkinu pa gre težje.

Spominska darova—

Družini Merc in Tonkli sta poklonili \$20 v tiskovni sklad, v spomin g. Janeza in ge. Jože Varšek.

G. John Meglen, New Middletown, O., je prav tako daroval \$20, v spomin žene Vere ob 10. obletnici njene smrti.

Darovalcem najlepša hvala.

V tiskovni sklad—

Ga. Josephine Trunk, Cleveland, je darovala \$70. G. Mike Vidmar, tudi iz Clevelanda, je daroval \$25. Isto vso to je poklonila ga. John Ambrožič, Willowdale, Ontario, Kanada.

Iskrena hvala vsem!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$160 per year airmail to Slovenia

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Published every Thursday morning

No. 43 Thursday, October 24, 1996

Sposojeni komentar

Cerkev brez meja

lovica, da sta letošnjo Nobelovo nagrado za mir, eno najuglednejših tovrstnih priznanj v svetu, dobila katoliški škof Carlos Ximenes Belo in politik Joze Ramos-Horta iz Vzhodnega Timorja, je bila objavljena prav v dneh, ko smo se pripravljali na praznovanje misijonske nedelje. Vzhodni Timor ima le tretjino prebivalcev katoličanov. Priznanje katoliškemu škofu nas spominja na poslanstvo, ki ga opravlja Cerkev v tretjem svetu, stran od soja prometov in novinarskih peres, v dobro človeške družbe.

O misijonski dejavnosti se je v preteklosti — v nekaferih laičnih okoliščinah pa je tako tudi danes — večkrat govorilo zgolj kot »o silnem prekrščevanju«, spregledalo ali nalašč zamolčalo pa, da oznanilo evangelija vedno tudi oznanilo svobode, miru in ljubezni. Nobelovo nagrado sta dobitnika prejela zaradi njunega priznanja za pravično in mirno rešitev spora v nekdanji portugalski koloniji. Na neki način pa lahko vidimo v letošnji Nobelovi nagradi priznanje vsem katoličanom, ki si prizadevajo za pravičnost mir v svetu. Pri tem so še posebej mišljeni vsi misijonarji v Ameriki, Afriki in Aziji, ki z evangelijem uče ljudi bolje poznati in živeti.

K misijonskemu delu smo poklicani vsi, kjerkoli že smo. Pomen nam je v Ljubljani povedal: »V vsaki dobi Kristus zahteva od oznanjevalcev in prič. Ni dovolj, sklicevati se na dediščino preteklosti, saj se mora vsaka krščanska generacija sama ponovno opredeliti za krščanstvo.« V Postojni pa nam je priporočal: »Naj vsi za vas postane oseba, za katero je vredno zastaviti svoje življenje. Dovolite mu, naj vstopi v vaše načrte, v vsako vašo dejavnost. Tako boste postali misijonarji v vsakdanjem življenju, v odnosi s sorodniki, sošolci in sodelavci, s prijatelji v prostem času in pri športu, v socialnih dejavnostih.«

Velika slabost kristjanov sodobnega časa je, da sicer radi priznajo ubogih, ne pa z njimi. Omenjamo solidarnost, a bi jo uresničili le pri drugih, sami pa bili pri tem neprizadeti. Pogosto je videti kakor da so za kristjane porabniške družbe Zahoda najpomembnejše razprave o celibatu in ženskem duhovništvu, kakor praktična solidarnost z ubogimi. Pred dnevi je vodstvo nemške katoliške dobrodelne akcije Renovabis sporočilo, da je npr. v zadnjem letu za uresničitev pastoralnih in družbenih projektov Cerkev v Vzhodni Evropi namenila kar 34 milijonov nemških mark, kar pa povedalo, da je prihodek iz t.i. cerkvenega davka tudi pri nas se kljub povečanemu standardu zdi, da nekateri razpoložljivi, ko gre za pomoč misijonom. Ko smo bili še v preteklosti, so hrvaški in drugi škofje s spoštovanjem in priznanjem govorili o pomembnem slovenskem prispevku v misijonsko delo v misijonske dežele po svetu. Finančna podpora misijonarjev in izpolnitev naročila: »Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsemu stvarstvu.« Nekateri narodi organizirajo posebne akcije, s katerimi pomagajo pozidati posamezne vasi ali mesta. Naš misijonar Pedro Opeka dela s svojimi naselji na

PAVLE BORŠTNIK

Bolje pozno kot nikoli...

Ključno merilo pri odnosih do preteklosti mora biti resnica. Le na tleh, ki so tlakovana z resnico, je mogoče pričakovati in ustvarjati prihodnost.

Smo še vedno pred nekaterimi odprtimi vprašanji resnice...

Resnica je eden temeljnih pogojev, da bi lahko razbrezmenjeni pogledali v prihodnost...

S temi ključnimi izjavami na skupnem sestanku so predstavniki najmočnejših strank »slovenske pomladi« — Marjan Podobnik (SLS), Lojze Peterle (SKD) in Janez Janša (SDS) — slednjič vendarle odprli vrata nekemu političnemu konsenzu, soglasju, ki jim lahko omogoči odločilni uspeh na novembrskih volitvah, če že do neke jasno definirane koalicije ne bo prišlo.

Tak načelni sporazum je pa tudi edini možen odgovor na prefinjeno kampanjo »stranke (leve) kontinuitete«, ki seveda delajo s polno paro, da se obdrže na oblasti.

Vsi tri pomladne stranke upajo tudi, da bodo v končni odločitvi deležni podpore še nekaterih manjših strank, predvsem Zelenih Slovenije in Liberalne stranke.

Po kasneje ugotovljenih podatkih naj bi bilo na volitvah decembra 1992 izgubljenih skoraj 200.000 glasov, oddanih manjšim, regionalnim strankam, ki niso imele nobene upanja, da bi se prebile v parlament. Na letošnjih volitvah bi pa ta kombinacija strank lahko prejela več kot 50 odstotkov glasov.

Pri vprašanjih o Cerkvi so stvari precej jasne, toda nedavna izjava slovenskih škofov, da ima Cerkev pravico do sodelovanja v političnih zadevah, je naletela na ostro opozorilo z leve, da se s tem tudi izpostavlja neposrednim političnim napadom.

Na že omenjenem sestanku voditeljev treh pomladnih strank, je bilo tudi postavljeno načelo, da pretekle medstrankarske zamere ne smejo metati sence na prihodnja prizadevanja in da bo tozadevni sporazum »strankam slovenske pomladi zagotovil zmago na letošnjih volitvah«.

S svoje strani je Janez Janša poudaril, da v sedanjih navezi strank leve kontinuitete odločujejo ljudje, ki so na položajih že od rojstva in so zdaj pred upokojitvijo. To so ljudje, ki ne poznajo realnega življenja, ki nikoli v življenju

niso delali in zato lahko napravijo napačne, če že ne katastrofalne odločitve. Vlada kontinuitete, je dejal Janša, ne bi mogla izvesti osamosvojitve. Tega je bila zmožna le Demosova vlada.

Prioritetni cilji bodoče, druge Demosove vlade bi bili predvsem na področjih, kjer se sedanja vlada najbolj obotavlja: normalni okviri pravne države, denacionalizacija, privatizacija, stabilna gospodarska politika in slednjič — vstop v Evropsko zvezo.

Govoreč o definiranju preteklosti, je Janša opozoril, da je Nemčija šele pred kratkim uredila vprašanje pretiranih pokojnin funkcionarjev nekdanje Vzhodne Nemčije. Popravljjanje krivic, je dodal, »ne more biti edini program, je pa dolžnost nove slovenske države«.

Vse glavne stranke so opravile svoje »konvencije«, na katerih so predstavile svoje kandidature. Največ znanih imen se pojavlja na listi Socialdemokratske stranke, kot npr. Viktor Blažič, Miha Brejc, Ivan Borštner, dr. Tine Velikonja, Danilo Slivnik in Romana Logar, ki si je z vestnim vršenjem poslov kot direktorica Službe družbenega knjigovodstva prislužila jezo establišmenta.

Ljubljano razburja odločitev jeseniškega župana, da mora biti na Skrlatici postavljen križ spet demontiran. Prvi križ je bil postavljen leta 1939 in ga je blagoslovil škof Rožman. Leta 1954 so ga neznanzi minirali, zdajšnjega pa so postavili alpinisti iz Kranjske gore in ga je blagoslovil Aljažev naslednik, župnik Franc Urbanija.

In, končno, na Fužinah je prišlo na tamkajšnji bencinski črpalki do pravega gangsterskega spopada, kakršne poznamo iz ameriških filmov. Zarezgetale so brzostrelke in štirje ljudje so bili ranjeni. Spopadli so se Albanci in Srbi, vsi stari znanci policije.

Po faxu iz Ljubljane
datum
Pristavške »Koline«
zelo lepo uspele

CLEVELAND, O. - Pristavski upokojenci se z veseljem zahvaljujemo — najprej Bogu za tako krasen jesenski dan, nato vsem, ki ste prišli na naše koline v tako lepem številu, da je vsega zmanjkalo.

S kolinami je veliko dela in bo treba naše mlajše člane in članice pripraviti, da bodo

prevzeli odgovornost za ta naš lep običaj, ki je že tudi postal kar običajen domači praznik na naši Slovenski pristavi.

Blizi se občni zbor

V sredo, 30. oktobra, ob 1.30 pop., bomo imeli na Slovenski pristavi občni zbor našega kluba. Kdor le more, naj pride že zgodaj dopoldne, da bomo pograbil listje na Pristavi. Vemo, da morate nekateri paziti na vnučke. Pripeljte jih na Pristavo; kaj pa je lepšega, če se bodo vnučki z nami vred povesečili med šumečim listjem.

Za vse bo pripravljeno kosilo, za čeladce, za vnučke in za tiste člane, ki ne morejo več pomagati pri delu. Veseli Vas bomo, samo pridite. Kdor le more, naj pripelje tiste, ki sami ne morejo več voziti, pa bi tako radi prišli še enkrat na Slovensko pristavo. Edino dobra dela bomo ponesli v večnost, ko bo prišel tudi naš čas, da se poslovimo od tega sveta.

Iskrena hvala Ameriški Domovini za objave na naše koline. Prisrčna hvala tudi radijskim oddajam, eno vodi Eddie Mejač, drugo pa Pavle Lavriša, da sta tako lepo vabila na naš domači praznik.

Iskren Bog plačaj članom kluba, kateri so kakorkoli pomagali, ko smo delali klobase, članicam in članom, ki so pomagali v kuhinji in za baro; vsem članicam, ki so spekle toliko peciva, pa še prav posebna zahvala.

Bog nam daj zdravja, da se drugo leto zopet vidimo in povesečimo na Slovenski pristavi. Lojze Bajc ima pripravljeno še bolj veselo pesem o kolinah za drugo leto. Odbornikom kluba se bomo zahvalili na občnem zboru. Najbolj veseli pa bodo, če bodo vsi člani prišli na občni zbor v sredo, 30. oktobra!

Na svidenje! U.F.

Štajerci in Prekmurci vabijo na veselo martinovanje

CLEVELAND, O. - Štajerski in Prekmurci klub vabi na svoje vsakoletno martinovanje v soboto, 26. oktobra, v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. Pričelo se bo ob 6.30 zvečer.

Ponudimo okusno večerjo, servirana v družinskem stilu, pa tudi kaj sladkega ne bo zmanjkalo. Postrežba bo hitra, tako tudi pri pijači. Za ples in zabavo vam bo igral Eddie Mejač orkester s svojimi lepimi melodijami.

Vabimo vse člane, rojake, njih družine ter prijatelje Kluba, da se ta večer razveselijo z nami, saj boste gotovo srečali prijatelje, ki jih redko vidite. Veselja bo dosti za stare in mlade.

Martinovanje je tradicija našega naroda in je vedno prijetna zabava. Torej odločite se in pridite med nas v soboto, 26. oktobra, v SND na St. Clair Ave.

Za rezervacije, pokličite ali na 731-5826 ali na 261-5277.

Nasvidenje!

Odbor

Franci Petrič

Družina, Ljubljana, 20. okt. 1996

DRUGO SPOROČILO

VELEPOSŁANISTVO REPUBLIKE SLOVENIJE
1525 New Hampshire Ave., N.W.
Washington, D.C. 20036

Splošne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije 10. novembra 1996

1. — Državljanom Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini, ki so do 11. oktobra pri Republiški volilni komisiji zahtevali vpis v volilni imenik, in državljaniom z začasnim prebivališčem v tujini, ki so izrazili željo, da želijo voliti po pošti, bo volilno gradivo odposlano neposredno na njihove naslove po 26. oktobru 1996.

2. — Volilno karto, ki bo priložena volilnemu gradivu, bodo volilci v ZDA praviloma potrdili na enem od naslednjih diplomatsko konzularnih predstavništev Republike Slovenije:

Veleposlaništvo Republike Slovenije
1525 New Hampshire Ave., N.W.
Washington, D.C. 20036
Tel.: (202) 667-5363

Generalni konzulat Republike Slovenije
600 Third Avenue, 24th Floor
New York, N.Y. 10016
Tel.: (212) 370-3006

Častni konzulat Republike Slovenije
1111 Chester Avenue, Suite 520
Cleveland, OH 44114
Tel.: (216) 589-9220

Častni konzulat Republike Slovenije
2925 Briarpark, 7th Floor
Houston, Texas 77042
Tel.: (713) 430-7350

Častni konzulat Republike Slovenije
453 Rialto Avenue
Venice (L.A.), California 90291
Tel.: (310) 392-5820

Volilne karte bo mogoče overiti tudi na konzularnem dnevu, ki ga bo v ta namen organiziralo veleposlaništvo v nedeljo, 3. novembra, od 12. ure popoldne do 3. ure pop. v Slovenskem kulturnem centru v Lemontu, na naslednjem naslovu:

Slovenski kulturni center
14252 Main Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (708) 243-0679

V izjemnih primerih, ko zaradi oddaljenosti volilec ne bo mogel potrditi volilne karte na enem od zgoraj navedenih diplomatsko konzularnih predstavništvi, bo lahko volilno karto potrdil pri notarju (Notary Public). Vendar bo moralo biti iz podpisa in žiga notra jasno razvidno:

- da je overovitelj notar (Notary Public)
- ime in priimek notarja
- okraj in ameriška zvezna država, ki je izdala dovoljenje za opravljanje notarske funkcije
- datum, do kdaj ima notar dovoljenje opravljati to funkcijo.

3. — Potrjeno volilno karto in zalepljeno kuverto z glasovnico bo vsak volilec poslal sam na naslov okrajne volilne komisije v Sloveniji v kuverti, ki jo bo prejel skupaj z volilnim gradivom. Pri ugotavljanju izida glasovanja se bodo po 87. členu zakona o volitvah v Državni zbor upoštevale le glasovnice, ki bodo na okrajne volilne komisije prispeli po pošti do 11. novembra 1996 do 12. ure.

Kdor bo overil volilno karto na diplomatsko konzularnem predstavništvu Republike Slovenije v ZDA bo imel možnost, da bo njegovo volilno karto in kuverto z zalepljeno volilnico poslalo na okrajne volilne komisije v Sloveniji diplomatsko konzularno predstavništvo.

Washington, 22. oktober, 1996

NAPROŠENI ZA OBJAVO:

OBVESTILO

EUCLID, O. — Volitve v Državni zbor v Sloveniji se bodo vršile po starem zakonu, ki dovoljuje sorazmerno kratek čas za prejem in odpošiljatev volilnic. Območna organizacija Slovenskih krščanskih demokratov za ZDA sporoča, da sprejema zapečatene volilnice in, da jih bo skupno poslala po ekspresni pošti v Ljubljano.

Državljanom republike Slovenije, ki se bodo volitev v Državni zbor udeležili, lahko pošljejo izpolnjene volilnice, ki jih bodo dobili iz Slovenije, na:

Območna organizacija S.K.D. - Z.D.A.
24300 YOSEMITE DR., EUCLID, OH 44117

Podpisani bomo poskrbeli, da bodo volilnice pravočasno dospele v Slovenijo, če jih bomo seveda na pravem času prejeli. Če volilnic ne boste sami poslali v Slovenijo, jih pošljite na zgoraj navedeni naslov najkasneje do 5. novembra 1996!

S slovenskim pozdravom. Za SKD - ZDA:

Feliks Gaser, predsednik
Anton Oblak, tajnik

Preteklost in prihodnost

Lojze Peterle, predsednik Krščanskih demokratov,
v Slovenski hiši v Buenos Airesu, 19. sept. 1996

(Nadaljevanje in konec)

Kaj se še ni zgodilo?

Borili smo se za obsodbo revolucije kot zločinske zadeve na Slovenskem, a nismo dobili podpore v samem Demosu. Bučar proti, Spomenka proti itd.; ljudje, ki smo jih častili in jih popularizirali prva v naših, da ne rečem v cerkvenih krogih, kjer so vodili teološke tečaje in hodili razlagat na duhovne vaje po vsej Sloveniji. Demos sam ni bil sposoben narediti take izjave, da bi jasno dejal: to je to, za to smo, za ono nismo! Ni bil sposoben pri privatizaciji, ki pač poteka po kompromisnem zakonu, a je boljše, da poteka tako kakor da bi potekal drugače ali sploh ne. Tudi denacionalizacija še ni končana. Veliko dela nas še caka.

Ni še resnice o preteklosti. Bral sem tisto, kar so zgodovinarji napisali po naročilu Državnega zbora, kako je bilo, nekaj pogled nazaj. Tam sem moral dvakrat listati, da sem našel poročilo o Rogu. Tega omeni skoraj v opombah, v oklepaju, da se je nekje nekaj takega zgodilo. Namesto da bi bil močan naslov na to temo, je vse zelo relativizirano in je seveda stranpot do resnice. V parlamentu se odloča z večino, ne pa z resnico. Pot do resnice bo še nekaj časa trajala. Ker pa še ni poti do resnice, tudi ni poti do pravice in seveda ni še pravne države, kot bi se je mi želeli.

Ce bodo glasovi na volitvah šli v pravo smer, bo več tega, kar vsi pričakujemo, da se mora zgoditi. Mi smo bili prvi, ki smo predlagali, da se uredi vprašanje zastopstva Slovencev v svetu s posebnim poslanecem. Ta zahteva je propadla potem, ko so socialdemokrati postavili vprašanje in je ustavno sodišče zadevo razloži kot protustavno. Tedaj smo sklenili, da damo mi en okraj v Sloveniji za kandidata izseleženstva in tega damo na nacionalno listo tako visoko, da bo gotovo izvoljen. Ta ponudba je še odprta, treba pa se bo sedaj hitro odločiti, ker se bližajo volitve. (Ur. AD: Kot smo že poročali, so SKD za kandidata iz izseleženstva izbrala g. Marijana Schiffreerja iz Argentine.)

Številne zadeve se še niso spremenile in se bo treba zanje še boriti, same od sebe ne bodo prišle, jih ne bosta prinesla ne Evropa ne Cerkev, ne Janša ne krščanski demokrati sami, ampak samo strnitev tistih sil, ki gledajo na podoben način.

Ce si v vladi, lahko nekaj narediš. Ko smo dobili v prvem obdobju vlado, smo postavili ministra za Slovence po svetu, in z našim ministrom za kulturo se je dalo v nekaj dneh rešiti problem cerkve svetega Jožefa. Nekateri ste jo videli in veste, kakšno oskrunjenje

svetišča se je tam zgodilo. Ta stavba je sedaj vrnjena, je v lasti cerkve, tam so spet maše. Če ne bi imeli našega ministra, tega še ne bi bilo. Se vedno bi se izgovarjali, da ni še tega ali onega papirja. Po zaslugi našega ministra pa je bilo hitro narejeno.

Kaj je treba še narediti?

Za konec bi povedal nekaj besed, kaj vse še moramo storiti na Slovenskem, da bi bilo bolje. Nove politične sile bi morale dobiti relativno večino. Ta ima ponavadi mandatja in vpliv. Mislim, da bi morala biti stranka večine stranka, ki bi povezala SKD in SLS, ki izhajata iz istih korenin. Če to ne bi bilo mogoče, se bomo trudili, da postanemo iz svojih moči stranka relativne večine.

Zgoditi bi se moralo, da bi večina novih strank postavila novo koalicijo. Mi smo javno povedali, nazadnje v Dragi, da smo za to, da te stranke oblikujejo novo koalicijo. Te stranke imajo kako razliko med svojimi programi, ampak tudi tedaj se da kaj pogovoriti, ne more pa se dobiti 51 ali več procentov, če te stranke ne bodo širile političnega prostora. To pa pomeni, da moramo storiti več na področju, ki ga sistematično politično gradimo, in čemur rečemo politična sredina, brez ekstremistov, brez radikalizmov, z jasno linijo za drugačno Slovenijo. Tako naj bi delal Janša na svojem področju in Podobnik na svojem.

To pa, kar imamo danes v Sloveniji, je predvsem borba teh treh strank za iste volilce. Kar dela Janez Janša s krščanskimi forumi ali Podobnik s podobnimi zadevami, je samo poskus jemanja volilcev, ki so bili doslej pri nas.

Jaz ne poznam socialdemokracije, ki bi prišla s krščanskimi forumi na politično prizorišče. Če bomo šli na iste volilce, tega rezultata ne bo. Zato je treba politični prostor širiti. Mi ga na svojem področju

ju gradimo, kolikor se da. Namesto tega širjenja pa včasih opazimo pojave, ki nimajo nič skupnega s slovensko pomladjo, ki so proti njej in seveda nič ne dišijo po kakšni zavezi nove slovenske politike.

Osebna izkaznica SKD

Skušal bom podati nekako osebno izkaznico naše stranke, odgovor na vprašanje, kaj ste vi in kaj ste naredili. Kaj smo naredili, sem preje v obrisih povedal, upam pa si postaviti vprašanje, katera stranka je Sloveniji v njenem demokratičnem novem času dala več. Mislim, da je ne bomo našli.

Po službah smo pokrivali od predsednika vlade do ministra za kulturo. Katera stranka ima na Slovenskem toliko občinskih odborov, kakor jih imamo mi? Imamo jih nad 500. Katera stranka je bila najprej sprejeta v kakšno internacionalo? Mi smo imeli to čudovito priliko, da je zgodovinska SLS, ki je imela tukaj svoje načelnike, na mednarodnem terenu držala ime in smo po njeni zaslugi prišli hitro do mednarodne legitimacije.

Drugi se še sedaj borijo, da bi kam prišli. Liberalna demokracija je za to potrebovala štiri leta več kot mi, ki smo prišli notri nekaj mesecev po nastanku države. Mi smo v dveh internacionalah, imamo podpredsednika Evropske zveze krščanskih demokratov, do česar tudi ne pridemo kar tako in morajo nekaj pokazati.

Mi smo relativno glede na procenete ali na udeležbo v parlamentu najbolj uspešna stranka v Srednji in Vzhodni Evropi. Tri demokratske stranke so tam ta čas v vladi, dve na Češkem in ena v Sloveniji, povsod drugod so zunaj, katoliška Poljska nima nobenega v vladi, nima demokratske stranke.

Mi imamo največ članov, imamo sedem let isto ime, isto programsko linijo, imamo največje zaupanje volilcev, ker smo bili najmočnejša nova stranka na prvih volitvah in smo zmagali občinske volitve,

(dalje na str. 16)

SKD

ZA POŠTEN GOSPODARSKI RED
ZA ODLOČNO POLITIKO
ZA SREČNO DRUŽINO
ZA VARNO DEŽELO
ZA MOJ KRAJ

SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI

ovor Lojzeta Peterleta v Buenos Airesu, Argentina

(nadaljevanje s str. 15)

edaj je čas, da zmagamo
amentarne volitve.

mamo slovenske korenine,
mo evropsko obzorje, mi
Evropi ne bojimo, ker je
opa v bistvenem vezana na
anske vrednote, zato razu-
mo, za kaj pri tem gre.
mo, da izhaja iz ideje spr-
za katero so delovali takrat
godovini Adenauer, Schu-
mn, De Gasperi itd. da je iz
moč priti do združevanja
rope in novega sodelovanja.
nas je beseda sprava še
mo za marsikoga vprašaji-
a vemo, da z nami ne bo
resnega, dokler ne bo spr-
drugacije zaživel.

Ob tej predstavitvi naše iz-
znicke, ki je zelo jasna in ni
halno niti nacionalno dema-
ka, bi dejal, da je meni kot
sledniku stranke pod čast,
bi se branil pred komerkoli
temo kakšne »kolaboraci-
poteni ko smo kot stranka
az osebno zastavili vse, tudi
jenja, ko je šlo za biti ali ne
slovenskega naroda oziro-
slovenske države, ki smo
naredili.

kako da nas ni treba spra-
o naši pomladnosti ali o
liniji in programu, ker je
čas jasen. Našo linijo
o peljali naprej, čeprav bo
o slejkoprej do zamenjave
ednika, česar se jaz ne
m. Mi imamo program in
esto mene je več ljudi, ki
o tako vodijo stranko da-
la bo imela uspeh kot do-
So pa stranke, za katere
edanjega voditelja ljudje
odo vedeli, za kaj gre.
mo priti do te politične
ti, da bomo volili pro-
t, ne samo ljudi.

O koaliciji

Smo za to, da pomladne
stranke sestavijo koalicijo in
po volitvah prevzamejo odgo-
vornost. Če bi do tega ne pri-
šlo, potem smo za nekaj zelo
pomembnega: Da z Ljudsko
stranko, s katero imamo več
ali manj iste vrednote, delamo
v poziciji ali v opoziciji.

Smo za to, da smo skupaj
tudi z Janševimi socialdemo-
krati, čeprav vemo, da so to
leva stranka, kar tudi sami
pravijo. So pa stranka nove
slovenske politike, ki je veliko
prispevala k slovenski državi.
Nimamo problema sodelovati
z njo, želimo pa seveda z njo
korekten odnos kakor tudi z
drugimi, s katerimi bi sodelo-
vali.

Vse te tri stranke ali katero-
koli koalicijo pa čaka veliko
vprašanje: kako končati preob-
razbo, zlasti na gospodar-
skem področju, kako rešiti po-
kojninsko blagajno, kako tem-
pirati zadeve z Evropsko zve-
zo, kako znižati stroške za drža-
vo, kako razbremeniti gospo-
darstvo, kako mu pomagati,
da bo konkurenčno na svetov-
nih trgih.

Več predsednikov strank je
prišlo k meni, če bi vnaprej
podpisali koalicijo, da gremo
skupaj po volitvah. Vsakega
sem vprašal isto: Povej mi,
kako bomo to, kako ono. Do-
sedaj ni še noben prišel nazaj,
ker nihče noče sedaj povedati
jasno, kako si predstavlja reši-
tve.

Imamo še okoli 200 TAM-
ov z istimi problemi. Kjer je

nujna sociala, tam mora drža-
va priskočiti. Zdrav del je tre-
ba peljati po zdravi liniji, bol-
nega pa sanirati ali ukiniti; in
prispevati, da se ustvarjajo
nova delovna mesta. V Slove-
niji je veliko podjetij, ki bi
lahko z državno pomočjo, z
ugodnim kreditom, z olajšava-
mi dobro delovala.

Naj omenim, da so večino
gospodarske rasti prispevala
nova, mala podjetja, z do de-
set zaposlenimi, ne pa giganti z
nekaj tisoč delavci. In v tej
smeri moramo delovati še na-
prej. Zato ne tekamo kar v ob-
jem tistemu, ki pravi: pomlad
mora iti skupaj. Bomo šli sku-
paj na programsko preverja-
nje in na kredibilnost. Tako se
bomo lahko domenili, kaj je
treba narediti skupaj, če bo
partner dal dovolj zagotovil,
da bo štiri leta vlada lahko
delala. Veseli bomo, če bo to
možno narediti s strankami
slovenske pomladi.

O izseljenstvu

Glede izseljenstva pa še tole:
Mislim, da nam niti tukaj ni
treba dokazovati, kaj smo
naredili. Postavili smo mini-
stra za Slovence po svetu, za-
čeli smo s skladom za vračanje
izseljencev, mislim, da smo
edini, ki smo res nekaj naredili
zanje za volitve, imamo pod-
predsednika stranke enega od
njih, sekretar za Slovence po
svetu dr. Vencelj je pripravil
zakon za tiste, ki niso držav-
ljani RS, da bi imeli posebne
ugodnosti; ni njegova in tudi
ne naša krivda, da nikakor za-
deva ne pride v parlament, če-
prav smo zadevo obravnavali
večkrat. Po naslednjih voli-

Tennis nad Trebnjem

tvah, mislim, bo drugače.

Okoliščine za volitve izven
Slovenije bi bile bistveno dru-
gače, če bi dogovor, ki smo
ga dosegli z večino v parla-
mentu, lahko pripeljal do
spremembe volilnega zakona.
Zmenili smo se, da bi imeli
naši izseljenci po svetu veliko
boljše časovne možnosti za
volitve, da ne bi volili tako na
hitro kakor prej in kot boste
tudi sedaj, kar je zelo otežujo-
ča okoliščina. Nato je prišel
Janšev predlog za referendum
in drugo, kar je prineslo precej
megle med slovenske volilce.
Sedaj se zakon ne da spre-
meniti, ker se morajo prej izvesti
referendumi.

Utopija — Apatija

Utopija - apatija. Ne eno ne
drugo nas ne vodi nikamor,
ampak moramo delati trdo na
vseh frontah, ne se utruditi, ne
obupati, ne biti ravnodušni, ne
nasedati starim političnim si-
lam. Naš uspeh bo, da če
bomo to, za kar pravimo, da
je treba narediti, tudi naredili.
Pojdimo od srca do srca, od
hiše do hiše, če je treba, pojdi-
mo tudi večkrat, da bo vsem
jasno.

Veseli me, ko vidim, kako vi
delate v Argentini za novo Slo-
venijo, za novo slovenstvo, za
Slovenijo brez meja, kakor ste
prav tukaj prvi rabili te lepe
besede. (KONEC)

V DRAG SPOMIN IN ZAHVALO

1906

1996

Z globoko žalostjo, a vdani v božjo voljo sporočamo vsem sorodnikom in znancem pri-
jateljem, da je v Genevi, Ohio, na svojem domu v Gospodu zaspal 21. aprila 1996

FRANK PUSTOTNIK

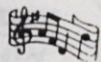
Duhovno tolažbo mu je vsak mesec prinesel č.g. Luigi Miola iz cerkve Brezmadežne
Marije v Madisonu, O., kjer je bil naš dragi faran. Bil je član Društva Najsvetejšega Ime-
na pri župniji Marije Vnebovzete v Collinwoodu, društva Srca Jezusovega št. 172 KSKJ in
član Kluba upokojencev Slovenske pristave.

Pokojni je bil rojen v Vinjah, Dolsko pri Ljubljani, leta 1945 se je pa pridružil ostalim
beguncem in šel z družino čez Ljubelj. V Avstriji je živel štiri leta in pol v taborišču Spital,
v Ameriko je pa prišel februarja 1950. Prvi dom je bil v državi Severna Karolina. Deset
mesecev je delal na tobačnih farmah, nato je z družino prišel v Cleveland in delal pri Col-
linwood Brick & Shale Co. do svoje upokojitve. Leta 1956 se je preselil v Genevo, Ohio,
na svojo kmetijo in na njej živel štirideset let, vse do svoje smrti.

S hvaležnostjo se vsem, ki ste se prišli posloviti od pokojnega v Petti pogrebni zavod v
Madisonu in molili za pokoj njegove duše, najlepše zahvaljujemo. Posebna zahvala velja
č.g. John Kumšetu, ki je pripeljal člane DNIJ, da so skupaj molili sv. rožni venec. Hvala
tudi č.g. Luigiju Miola za molitve v pogrebnem zavodu, za pogrebno sv. mašo ob sprem-
stvu škofa Edwarda Pevca, in za molitve na pokopališču. Najlepša hvala vsem, ki ste
darovali toliko lepega cvetja in za sv. maše ter druge dobrodelne namene. Bog plačaj!
Prav lepa hvala vsem, ki ste se udeležili pogrebne sv. maše in našega dragega spremili na
pokopališče. Poslali smo zahvalne kartice vsem, za katere smo imeli naslove. Če smo po
pomoti koga zgrešili, naj nam oprostite in naj bo ta zahvala prav njemu namenjena.

Zalujoči:

Pavla, roj. Gril — žena
Emil — sin Sandra, roj. Crozier — snaha
Paulina Coker — hčerka dr. Donald Coker — zet
Paul in Christina Pustotnik ter Kristin in John Coker — vnuka in vnukinji
in ostalo sorodstvo tukaj in v Sloveniji.

INTERNATIONAL PROGRAM

1560 on Your A.M. Dial on WATJ

Your Host Mario Kavcic
American and International Selections
Saturdays at Noon ...

WATJ • Box 776 • Chardon, Ohio 44024
(216) 286-1560 • 1-800-946-1560
Fax (216) 286-2727

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

111 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000 (FX)

ele Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL

LOCATED AT

E. 152 Street Phone 481-3118
Family owned and operated since 1908

DR. JANEZ ARNEŽ

Slovenska župnija sv. Cirila v New Yorku

— II. del —

Pri sv. Cirilu v New Yorku je izmenjalo kar precejšnje število slovenskih duhovnikov. Prvi Benignu Snoju (1915-1926), je za nekaj mesecev leta 1926 sledil p. Kerubin Begelj, nato p. Ambrož Sirca, škofijki duhovnik Miklavčič, p. Aleksander Urnkar (1928-1929), p. Benvenut Winkler; Kerubin Begelj se je vrnil za nekaj mesecev, p. Hiacint Podgoršek (1930-1935), p. Edvard Gabrenja (1935-1939). Ko je bil leta na dopustu v Sloveniji na izpopolnjevanje v slovenskem jeziku, ga je pri sv. Cirilu nadomestil slovaški frančiscan p. Paskal Esser.

Za njim je prišel p. Pij Peček (1939-1944), nato pa p. Marcelus Marinšek (1944-1950). Bolehen je odšel in že 5. marca 1951 umrl. Zopet se je vrnil p. Edvard Gabrenja (1950-1958). Ko je imel šestdesetih letniški dopust, ga je nadomestil p. Bernard Amrožič, ki je tedaj vodil Liginolo za slovenske novonastane.

Za manj kot dve leti je prišel Kalist Langerholc (1958-1959), ki ga je nasledil p. Richard Rogan in ostal na parisi vse do 1980. Tedaj se je vrnil iz Slovenije p. Robert Lazovec, ki je ostal pri sv. Cirilu vse do svoje smrti leta 1992.

Nasledil ga je p. Krizolog Herman, ki sedaj vztrajno upravlja temeljito obnovo vse slovenske cerkve sv. Cirila. Včasih je župnija imela tri kaplani; v povojnih letih pa bili kaplani: p. Fortunat Herman, p. Rafael Sešek, p.

V BLAG SPOMIN
sesto obletnice moje ljubljene žene, matere, stare matere in sestre

Marija Stropnik
ta si kakor žar pomladi,
kakor rožni cvet,
prišla je bela žena
podrgala ta cvet.
Vrta nam je misel na Te,
na ljubki Tvoj nasmeh,
besede ljubeznive,
ki imela jih do vseh.
Mi ljubezni govorila
taka mrtve obudila,
krila Tebe bi gomila.
Zalujoci:
Frank Stropnik, mož
Branko, sin, z družino
Rozalija in Ivana, sestra,
z družinoma.
Lid, Ohio, 24. oktobra 1996.

John Trinko, p. Inocenc Ferjan in p. Bertrand Kotnik.

Veliko stvari se je pripetilo v župniji v teh osemdesetih letih. V tej brošuri jih ni moč prikazati. Veliko podatkov je že zabrisanih in izgubljenih za vedno. Ob tej slavnostni priliki naj bo ponatisnjenih le nekaj vrstic o obisku slovenskih romarjev leta 1926, ki so šli na svetovni evharistični kongres v Chicago, pod vodstvom ljubljanskega škofa dr. Antona B. Jegliča. Precej dolg spis je napisal duhovnik J. Begovič, profesor verouka na mariborski gimnaziji, pod naslovom: Potovanje na evharistični kongres v Chicago; popotne črtice. Sledi tekst povzet po njegovem rokopisu:

»V ozki ulici so obstali avtomobili. Vodniki so nam rekli, da smo pri cerkvi sv. Cirila in Metoda [sic!]. Tako majhna in skromna je, na zunaj, da smo jo komaj opazili. Široka je komaj nekaj korakov in stisnjena med visoke črne zgradbe. Nima zvonika, ne zvonov, ne sloga, ki bi jo ločil od drugih svetnih stavb. Če bi ne imela napisu in preprostega križa visoko gori nad tretjem nadstropjem, bi človek niti ne slutil, da je hiša božja. Pač pa jo njena snažna zunanost in svetla barva dviga vidno iz temne, duhomorne slike [osme] ceste.

... Gospod župni upravitelj Kerubin Begelj nam je že klical iskreni dobrodošli pozdrav. Vse vam je na razpolago, kar premore naša hiša, nam je govoril, ko nas je vodil po ozkih strmih stopnicah v gornjo nadstropja svoje rezidence. Iskrena, neprisiljena gostoljubnost dene človeku posebno v tujini dobro.

... Smo jih naprosili, da nas povedejo ven in nam razkažejo vsaj nekatera čuda tega ogromnega mesta. Po kratkem počitku je bil skovan načrt za nekajurni izlet po New Yorku. Zasedli smo elegantne s slovenskimi in papeškimi zastavami okrašene avtomobile, častno vodstvo sta prevzela dva policista na motornih kolesih in že smo drveli v najbolj obljubene ulice in prostore.

... Najbolj yarno in hitro prideš po njujorških ulicah, če te spremlja policaj. V stari domovini je to spremstvo nekoliko neprijetno, toda v novem svetu — je to častno in zelo učinkovito. Vse se ustavi

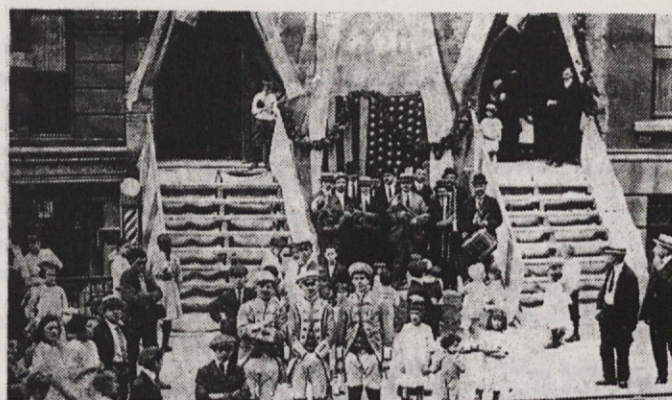
MALI OGLASI

Šivilje dobijo zaposlitev
Podjetje (konfekcija), ki je slovenska last, išče šivilje, v vzhodnem predmestju Clevelanda. Kličite 692-2099.

(39-42)

Moving — Must Sell
Well-built, honey maple country kitchen table, glass top, 5 hitchcock chairs, hutch. Small upright maple secretary, lge walnut 7 drawer desk, Miscellaneous. Prices negotiable. Call 531-4445.

(39-42)

Slavnostna otvoritev slovenske cerkve Sv. Cirila 4. julija 1916

na policajev migljaj, ljudje; avtomobili, cestne železnice. Vse gleda in povprašuje, koga so zopet zasačili - ali odkod so slavni tujci - da jih spremlja policija.

Tako se je zgodilo tudi nam pri izletu po New Yorku. Pred nami sta drvela dva policista na motornih kolesih, mi pa za njima v avtomobilih. Ljudstvo nas je zijalo, sempatje spoštljivo pozdravljalo — v stari domovini pa so pisali časopisi, da so nas hoteli napasti z bombami in da nas je morala braniti policija.

Pa kaj se hoče. Amerika je daleč, nekatero starokrajško časopisje je pa precej kratkovidno — omejeno zraven pa še hudobno. Mi pa smo bili strahonosni, da smo s svojim škofom na ulicah šestmilionškega NjuJorka vzbujali tako pozornost. Prvi cilj našega izleta je bila Katoliška Katedrala sv. Patrika na slavni peti cesti [= aveniji]...«

Od vsega začetka je župnija imela svoje Društvo Najsvetejšega Imena, ki živi še danes. To je torej edino društvo, ki deluje že vseh osemdeset let, kolikor je stara župnija. V največjem času so v župniji ustanovili Misijonski krožek, ki vsako leto priredi misijonsko tombolo; čisti dobiček je namenjen slovenskim misijonarjem in misijonarjem.

Župnija je imela tri novomašnike: Joseph Cagram, Rudolph Macek in pater Jerom Selak, frančiškan.

Cerkev so skušali večkrat na nek način modernizirati, ne vedno uspešno. Leta 1966 je kipar France Gorše ponudil cerkvi za petdesetletnico veliko razpelo s kipoma svetih bratov Cirila in Metoda. Ti kipi naj bi krasili steno za oltarjem; ponudil je tudi brezplačno izdelavo križevega pota. Na žalost mnogih je bila njegova velikodušna ponudba zavrnjena.

Sele leta 1986 je cerkev dobila lepo okno (škof Baraga) barvnega stekla, delo slikarja Mirota Zupančiča. V tej dobi je bila tudi cerkevna dvorana lepo preurejena pod vodstvom stavbenika Ivana Blejca (1984). Ob pogledu na stavbo postane razumljiva želja sedanjega župnika, da bi iz mnogih ne ravno harmoničnih delov, ki danes sestavljajo cerkev in župnišče, napravil prijetno celoto.

Prosvetno in družabno življenje

Na prosvetnem in kulturnem področju je bilo včasih bolj, včasih manj živahno, odvisno je pač bilo od vneme posameznikov. Slovenci so imeli tri pevska društva: Domovino, Slovana in Danico. Ta društva so prirejala pevskve nastope pa tudi igre. Nekatera leta so bile igre prav številne; bila so pa tudi suha leta.

Proti koncu tovrstnega udejstvovanja je dramatično gojilo društvo France Prešeren. Ko pa je tudi to prenehalo, je parkrat prišla gostovat igralska skupina iz Toronta, Kanade, pod vodstvom arhi. Vilka Čekuta.

V letih po drugi svetovni vojni je Jerry Koprivšek parkrat organiziral pevske zbor. Kaj več ni mogel, ker je bil zaposlen. Zdravnik dr. Franjo Delak, ki je prišel iz Trsta, se je z veliko ljubeznijo zavzel za moški pevske zbor v New Yorku in imel par uspešnih nastopov.

Med drugo svetovno vojno je bila slovenska šola za mladih zelo aktivna. Po vojni je tovrstno delo zaspalo. V šestdesetih letih sta šolo obnovili Cirila Saksida in Tončka Burgar Delak. Šola je bila ob sobotah popoldne od 2. do 6. ure. Pozneje sta šolo obvezili Milena Puc in Alenka Pfeifer. Šola je ob nedeljah pred deseto mašo. Učiteljice poskrbe tudi za odrske nastope učencev slovenske šole v veliko veselje ne samo nastopajočih, ampak tudi poslušalcev.

Usihajoče življenje v župniji so poživele prosvetne ure ali kot so jih imenovali 'družinske nedelje'. Vsako tretjo nedeljo v mesecu po deseti maši je v

dvorani kulturni program: govorčki, recitacije, petje, nderški nastopi otrok itd. Po končani prireditvi je v dvorani malica. Te ure je začel dr. Zdravko Kalan leta 1971 in jih je vodil do svoje smrti leta 1992. V vodstvu teh prosvetnih ur ga je nasledil dr. Silvester Lango.

Liga slovenskih Amerikancev je tudi parkrat priredila predavanja, neke vrste simpozije, o aktualnih slovenskih problemih. Arh. Simon Kregar je bil gibal ne samo teh Liginih prireditev, ampak tudi duhovit sodelavec prosvetnih ur. Poleg tega je tudi vključil slovensko newyorško skupino v vseslovensko krovnno organizacijo v New Yorku: Slavic Heritage Council of America, Inc.

Leta 1963 so se nastanili v New Yorku trije slovenski umetniki: kipar France Gorše in slikarja Jože Vodlan in Miro Zupančič. Ustanovili so klub upodablajočih umetnikov Lok; pridružil se mu je tudi newyorški zdravnik dr. Hugo Velker. Že novembra istega leta, 1963, so priredili v New Yorku razstavo svojih del. Naslednje leto, aprila 1964, pa so organizirali v New Yorku večjo razstavo slovenske umetnosti v zamejstvu.

Razstavo so prenesli tudi v druga mesta (Cleveland, Toronto). Posebno uspešna je bila predstavitev te razstave v Washingtonu, D.C., od 17. do 30. oktobra 1965.

Njihove razstave so tudi povečale delavnost newyorških slikarjev-amaterjev: dr. Maksimiljan Iglič, Jaka Okorn, Frank Vojska in Karl Klezin.

Par besed še o prireditvah, ki naj bi izražale državljansko zavest newyorških Slovencev. Med prvo svetovno vojno, posebno pa še ob koncu, so večkrat nastopili v pro-jugoslovanskih prevodih.

V Armory na 7 W. 16th St. so 29. oktobra 1921 odprli razstavo o 300 letih napredka Amerike v luči prispevka posameznih etničnih skupin: America's Making. Tam so v jugoslovanskem oddelku Slovenci delili knjižico o delovanju Friderika Baraga in drugih slovenskih misijonarjev v Ameriki.

V zvezi s to razstavo je bil 6. novembra poseben jugoslovanski večer v Armory na 34. cesti in Park Ave. Pri tem večerju (dalje na str. 18)

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
641-0046

Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnev in ponoci.

CENE NIZKE
PO VASI ZELJI!

VINKO LEVSTIK

Gorica, Italija

MIHA ŠTAMCAR

Predvolilni komentar

Vabilo novemu uredniku

(Pismo, objavljeno v časniku *Slovenec* 16. oktobra in naslovljeno na novega urednika Miho Štamcarja.)

Ne vem sicer, gospod Štamcar, kaj ste mislili, ko pravite »prvi (in edini) z desne«. Če ste imeli s tem v mislih *Slovenca*, katerega urednik ste postali, ste se zmotili. Bili so časi, ko je bilo *Delo* bolj desno od *Slovenca*, če pa ste mislili sebe, me to načeloma veseli, treba pa bo še preveriti. Nedelo z dne 22. septembra 1996 vas je ovekovečilo v Kučanovi družbi in Maja Remi trdi, da ste Kučanov človek.

Ta slika me sicer ne moti, saj lahko objavite tudi sliko z mano iz tistih mojih najtežjih časov v letih '89, '90 in '91 v Gorici, ko ste mi bili blizu vi in vaš prijatelj Jani Sever, pa zaradi tega ne bi mogli reči, da ste Levstikov človek.

Veste gospod Štamcar, da doslednji odbori in uredniki pri *Slovencu* niso jemali dovolj resno in odgovorno svoje vloge in niso poznali dejanskega poslanstva *Slovenca*, še najmanj pa Lojze Peterle.

Gospod Štamcar, če me želite poslušati in če želite v nekaj letih doseči 40- do 50.000 naklade časopisa, potem mora biti takle naslov:

SLOVENEK

Glasi tistih, ki so morali 48 let molčati

in temu pripisu v naslovu je seveda treba podrediti uredniško politiko. Ne smem pa enačiti vseh dosedanjih urednikov *Slovenca*. Gospod Jože Mla-

kar je bil edini, ki je razumel, kako je treba pisati za tistih 40 odstotkov desnosredinskih bralcev (v resnici gre za najmanj 60 odstotkov). Pod njegovim vodstvom je časopis tudi doživel največji razcvet, mendar kar 22.000 izvodov. Jasno je, da je bil med vsemi uredniki najslabši Andrej Rot, seveda ga je izbral Lojze Peterle.

Strinjam se z vami, da je bilo tvegano začeti z dnevnikom, morda bi bil na začetku dovolj tednik, potem bi postopoma prešli na izhajanje dvakrat v tednu in šele ko bi si časnik »utrdil kosti«, naj bi postal dnevnik.

Toda, če bi si bil *Slovenec*, pa čeprav dnevnik, ustvaril svojo prepoznavnost in bi bil res glasnik tistega brezpravnega ljudstva, ki je 45 let molčalo in so mu komunisti odvzeli vse duhovne, moralne in narodne vrednote, ste lahko prepričani, da bi se našla tudi denarna sredstva.

Ko so rojaki v svetu videli, po kakšnih vodah plava *Slovenec* in so morali svoje prispevke pošiljati *Delu*, ker jih *Slovenec* ni hotel objaviti, so ugotovili, da s *Slovencem* nekaj ni v redu in potem so izgubili tudi veselje in namero, da bi mu materialno pomagali.

Milostni udarec pa je tedanje uredništvo zadalo *Slovencu* z odstranitvijo Iva Zajdela, ki je bil veliki večini bralcev priljubljen in se je znal spopasti s temami, ki se jih drugi časnikarji bojijo.

Gospod novi urednik, vsaj dve strani v *Slovencu* namenite medvojni in povojni zgodovini! Povabite naše ljudi, očance po Dolenjski in Notranjski, naj se končno brez strahu razgovorijo in izpovejo svoje trpljenje in svoja doživetja! Povabite rojake po svetu, naj pišejo v *Slovenca* in namenite jim eno stran! Organizirajte in ustanovite tiskovni sklad, v katerega naj ljudje in organizacije darujejo ob raznih žalnih obletnicah s posvetilom namesto venca!

Če se boste tega držali, ste lahko prepričani, da bo začel pritekati tudi denar in naklada bo strmo rasla. Upam, da veste, da *Slovenec* ne sme biti glasilo samo ene stranke, temveč vseh desnosredinskih strank.

Gospod Štamcar, poznam vas že nekaj let, vem, da ste zdaj pred odgovorno nalogo: od vas in vašega dela je precej odvisno, ali bosta slovenska resnična sredina in desnica imeli svoj dnevnik ali ne.

Toliko, gospod urednik. To so bila moja priporočila, želje in voščila *Slovencu* za slovenski narod. Verjemite mi, da smo si to tudi zaslužili. Ne ustrašite se besede revanšizem, kot so se je ustrašili nekateri v času Demosa in zaradi katerih smo danes tam, kjer smo.

Če boste torej *Slovencu* dali osebnost, kakršno sem vam nakazal in upam, da me bodo pri tem podprli mnogi bralci v Sloveniji in v svetu, potem bo vaše poslanstvo izvrstno opravljeno.

Župnija sv. Cirila...

(nadaljevanje s str. 17)

čeru so sodelovala vsa slovenska pevska društva. Razstava je bila pomembna, je dejal pater Benigen Snoj, ker je pokazala, da »smo tudi mi Južni Slovani tu v New Yorku in da je ravno naš narod tako v verskem, izobraževalnem in zlasti delavskem oziru veliko pripomogel do tolikega razvoja in napredka v Ameriki«.

Ena največjih prireditev newyorških Slovencev je bil katoliški shod, ki so ga priredili 25. maja 1924 v Arlington Hall v New Yorku. Temu shodu se je pridružila tudi proslava ob 30-letnici KSKJ. Prireditve sta se med drugim udeležila tudi predsednik KSKJ Anton Grdina in njen duhovni vodja Rev. Luka Gladek. Svoja zastopstva sta poslala tudi newyorški nadškof in mestni župan.

Nekaj posebnega in izrednega je bila newyorška svetovna razstava. V torek, 23. maja 1938, so odprli jugoslovanski paviljon na World's Fair. *New York Daily Mirror* je omogočil (sponzoriral) Croatian, Slovene and Serbian Night, 29. marca 1939. Ves program tega večera je bil na slovenskih ramah. Na prireditvi je nastopil Slovenian Mixed Chorus of New York z okoli 50 pevci in pevkami, pod vodstvom Jerry Koprivška. Slovenian Dance

Bodo zmagali bogatejši?

Začela se je predvolilna dirka in pravzaprav nisem bil pretirano presenečen, ko sem se zjutraj peljal skozi mesto in opazoval umotvore Marka Rogača in Lune. Prvi se trudi za Združeno listo, drugi delajo za LDS. Izbrali so drage strokovnjake. Nedvomno. In začeli so, prvi, pred vsemi strankami, z velikimi in dragimi plakati. Barva levce je modra, besedila govorijo o neverjetni poštenosti, in če ne zaradi drugega, si zato preberite predvolilno številko Modrega prepriha, ki ga je Združena lista poslala, mislim vsaj, vsem slovenskim gospodinjstvom, besedila so, obljubim, zelo zabavna.

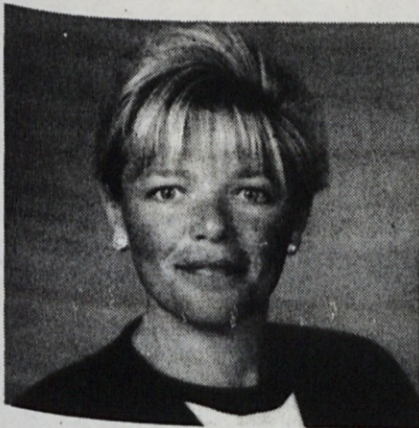
V mestu pa smo nekaj pogrešili — nekaj manjka — kje so plakati, zgibanke, značke, kar koli že, kar bi spominjalo na desnico, na pomlad. Ste opazili kak plakat, ki bi privabil na volišča desnico? Ne? Seveda ne! Desnica bo s tako dragimi stvarmi, kot so plakatne akcije, začela kasneje, da jim ne bo treba plačevati mesečne najemnine za panoje, ampak samo polovično. S tem bodo dobili verjetno nekaj manj volilcev in jim bo uspelo nekako preživeti. In morda bodo vseeno lahko vsaj tako dokazali, da denarja ne mečejo skozi okno. In verjetno si v taborih SLS, SKD, SDS, LS, SND in Zelenih mislijo, da lahko z bolj pošteno in manj glasno kampanjo počakajo do samega finiša predvolilnega teka čez ovire, ko bodo pokazali svoje adute.

Se bodo morda tik pred zdajci združili, kot predlaga Boštjan Kocmur, v enotno fronto, ki bo javno razglasila, da bo, če bodo tako pokazali volilni izidi, za štiri leta ostala v opoziciji. Mar ni to malce naivno? Ali ni to nekoliko tvegano? Ali ste že kdaj opazili, da bi kaka levičarska ali sredinska stranka zahtevala od sebi bližjih strank, da se opredelijo za povsem skupen nastop? Ne. In tudi ne boste. Koalicije se sklepajo po volitvah in na podlagi izidov. Zato me še vedno ne bi prav nič začudilo, če bi Drnovšek v primeru takih volilnih izidov, kot jih kažejo javnomnenjske raziskave, v vlado povabil tako SDS, SKD kot SLS. Bi v tem primeru šli v koalicijo z nepomladniki? Če pustimo ob strani razne kombinacije in koalicije na desnici, ki bo plakatno in televizijsko propagando začela kasneje od levce, lahko ugotovimo, da je levica začela propagando že veliko prej, kot kažejo cinični plakatni pozivi k poštenosti LDS in sarkastičen boj Združene liste za delovna mesta. Na televiziji se je vsekakor začelo z Gorenjsko banko in satiro na račun spovedi. Potem je sledila povsem legalna plakatna propaganda s študentskim plakatom za LDS, da o Petrolovem (Iz)volite Proton niti ne govorimo. Če dobimo na svojo stran bankirje, naftaše in študente, so si rekli na levici, nam je za Cerkev, izseljence, kmete ali razlaščance malo mar.

Tudi na novembrskih volitvah bo v veliki meri odločal denar in tega imajo tisti, ki so prvi začeli, očitno največ. Po teh volitvah bi morali končno, ne glede na izide ali zmagovalca, natančno preveriti, kje so različne stranke dobile denar za kampanje in koliko so ga dobile. Šele takrat bomo natančno vedeli, za kaj pravzaprav v tej državi gre.

Slovenec, 12. okt. 1996

On Nov. 5, Elect
Lynn Arko Kelley
Judge of the Court of
Common Pleas
Domestic Relations Division

We urge all American Slovenians to
vote for LYNN ARKO KELLEY
She is one of our own!

Paid for by Marilyn B. Cassidy, Treasurer, Kelley for Judge Committee
820 Superior Avenue, N.W., 9th Floor - Cleveland, Ohio 44113

Group z 28 nastopajočimi je pod vodstvom Charles Majdica plesala v skupini 'folk dance' ples: šotiš, štajerš in ženitovanjski ples. Igrali so slovenski tamburaši iz Brooklyna pod vodstvom John Gerjovicha.

Poleg Slovencev so igrali tudi štirje tamburaši, ki so predstavljali 'orkester' Banat in srbsko pevsko društvo Gulse, ki ga je vodil Slovenec Ignac Hude.

Z nastopom kraljeve diktature v Jugoslaviji, se je oblast začela nekaj več zanimati za izseljence, toda le v toliko, da bi jih bolj navezala na Jugoslavijo in monarhijo. Podobno je delala Titova Jugoslavija po koncu druge svetovne vojne, ko je skušala pridobivati izseljence za socialistični jugoslovanski patriotizem.

Kraljevski jugoslovanski konzulat (1819 Broadway) je močno podpiral jugoslovansko poenotenje izseljenskih društev. V ta namen so osnovali Centralni odbor jugoslovanskih društev. Leta 1932 je bilo vanj vključenih 13 društev, od teh je bilo 9 popolnoma slovenskih, dve pa sta bili le deloma slovenski (Jadranska Straža, Jugoslovanski Sokol).

Glavno delo tega novega odbora se je omejilo na organiziranje proslav 'narodnega ujedinenja'. Sprva so Slovenci sami organizirali te proslave. Tako so leta 1932 pripravili proslavo 'zedinjenja' z mašo pri sv. Cirilu. Popoldne pa je bila slavnostna prireditev v Slovenskem domu v Brooklynu. Tam so nastopili s svojimi točkami Rupnik-trio, društva Bled, Domovina in Slovan. Slavnostni govornik je bil tedanji jugoslovanski poslanik v Washingtonu, dr. Leonid Pitamic.

Pozneje pa so te proslave tako pojugoslovani, da niso imele nič slovenskega; taka je bila npr. leta 1939 v Arlington Hall.

Med zadnjo vojno, ko je številno vpoklicanih fantov in mož rastlo, so pred cerkvijo sv. Cirila naredili proslavo v čast vsem članom slovenske skupnosti, ki so služili v vojski. Glavni govornik je bil župnik p. Pij Petrič. Poleg njega je bil na govorniškem odru Honor Roll, seznam vseh slovenskih fantov in mož, ki so bili tedaj v ameriški vojski.

V veži slovenske cerkve sv. Cirila so pritrili na zid Honor Roll. Dodajali so imena vseh,

(dalje na str. 19)